

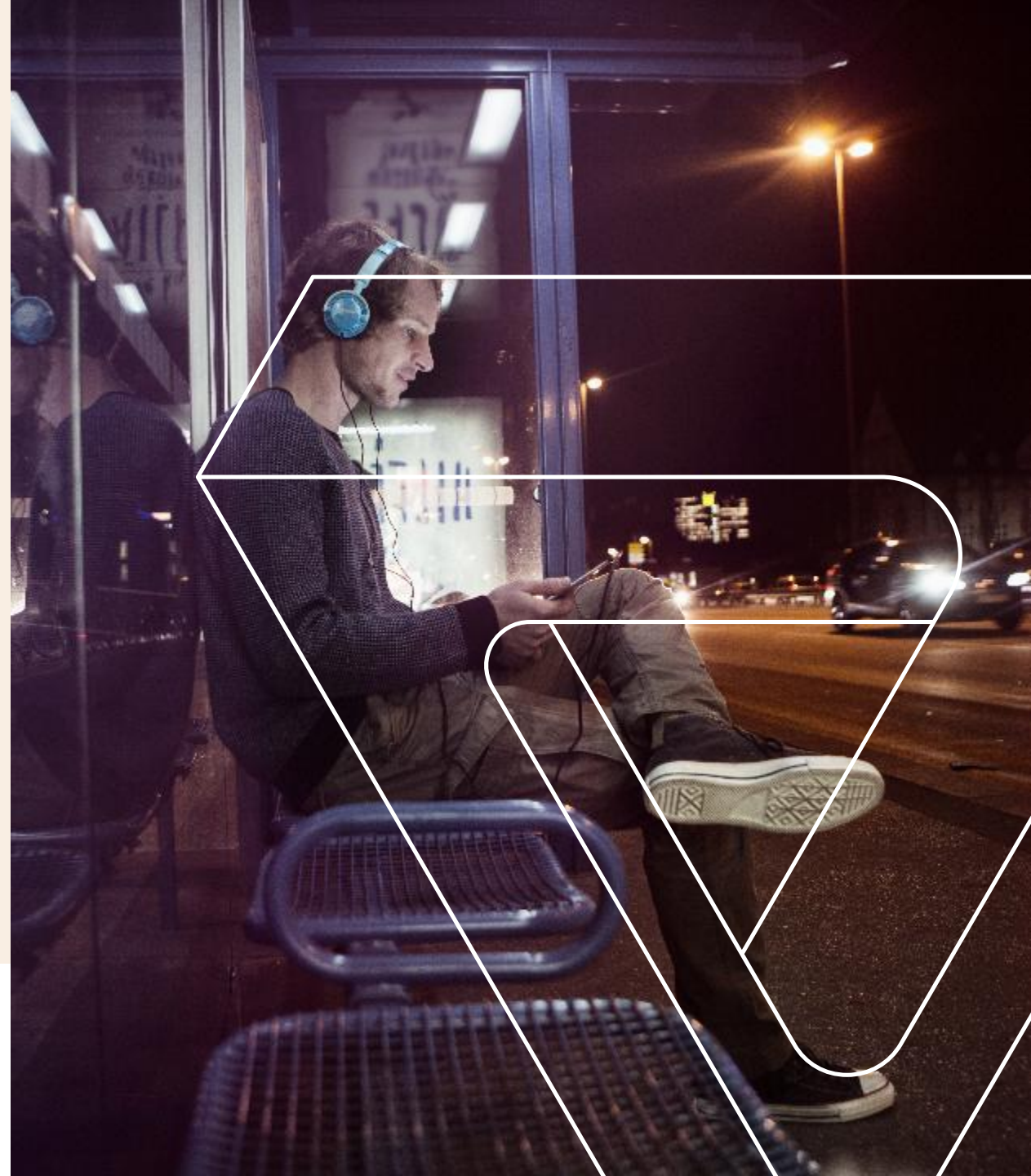
Auteursinkomsten uit e-luisterboeken

Een onderzoek naar de auteursinkomsten
uit de exploitatie van e-luisterboeken en de
afspraken daarover

Lisanne van Thiel en Marsha Hilhorst

C371006837
15 september 2026

verian

Inhoudsopgave

Inleiding	<u>Slide 3</u>
Resultaten – online Bibliotheek	<u>Slide 7</u>
Resultaten – commerciële abonnementsdiensten	<u>Slide 15</u>
Conclusies	<u>Slide 26</u>
Onderzoeksverantwoording	<u>Slide 29</u>

Inleiding

Context

De populariteit van e-luisterboeken is de afgelopen jaren sterk toegenomen: een kwart van de Nederlanders gebruikt nu e-luisterboeken via platforms zoals Storytel, KoboPlus en Fluister¹. Met de snelle ontwikkelingen omtrent e-luisterboeken rijst de vraag of en zo ja, op welke manier auteurs hun aandeel in de opbrengsten uit het uitlenen via de online Bibliotheek en het aanbieden in commerciële abonnementsdiensten ontvangen. Begin 2026 ontstond er commotie nadat bleek dat auteurs soms maar € 0,085 overhielden voor een heel beluisterd boek via commerciële abonnementsdiensten².

Voor het uitlenen van e-books via de online Bibliotheek zijn duidelijke afspraken gemaakt in het Convenant e-lending. Maar voor e-luisterboeken bestaan er momenteel geen collectieve afspraken over auteursinkomsten bij uitleningen via de online Bibliotheek en gebruik via commerciële abonnementsdiensten.

In opdracht van de Auteursbond en Stichting Lira heeft Verian onderzoek uitgevoerd naar het uitlenen van e-luisterboeken en het aanbieden daarvan in abonnementsdiensten om zo meer inzicht te krijgen in de afspraken hierover tussen auteurs en uitgevers en de vergoedingen.

Onderzoeksvraag

De Auteursbond en Stichting Lira vragen zich af of auteurs zelf afspraken hebben gemaakt met hun uitgever(s) over het uitlenen van e-luisterboeken en het aanbieden in commerciële abonnementsdiensten, en wat die afspraken dan inhouden. Krijgen auteurs een vergoeding en zo ja, hoeveel bedraagt deze en waar is het bedrag op gebaseerd? In welke opzichten verschilt het uitlenen bij de online Bibliotheek van het gebruik van commerciële abonnementsdiensten?

Over de opdrachtgevers

De Auteursbond en Stichting Lira zetten zich in voor een betere rechtspositie en inkomenspositie van schrijvers en vertalers. Stichting Lira keert geld uit aan auteurs voor het (her)gebruik van hun teksten. De Auteursbond adviseert aangesloten auteurs over contracten.

¹ Bron: GfK-onderzoek: <https://kvbboekwerk.nl/consumentenonderzoek/thematische-onderzoeken/luisterboeken-en-podcasts-winnen-terrein>

² Bron: <https://nos.nl/artikel/2602770-schrijversbond-boos-over-tarieven-streamingdiensten-8-5-cent-per-beluisterd-boek>

Begrippenlijst

E-luisterboek

Een e-luisterboek is een digitaal audiobestand van een boek dat online kan worden beluisterd via een app of platform. In tegenstelling tot fysieke audioproducten (zoals cd's) wordt het bestand niet fysiek verspreid, maar via internet beschikbaar gesteld. In dit onderzoek gebruiken wij de term e-luisterboeken om specifiek te verwijzen naar digitale audioversies van boeken die online worden aangeboden via de online Bibliotheek en commerciële abonnementsdiensten. In andere onderzoeken en in de sector worden hiervoor ook termen gebruikt als audioboeken of luisterboeken. In dit rapport kiezen wij bewust voor e-luisterboeken, om het onderscheid te benadrukken met fysieke luisterboeken (zoals cd's) en met andere digitale vormen zoals e-books. Ingesproken boeken die specifiek worden vervaardigd voor blinden en andere visueel gehandicapten op grond van de wettelijke toegankelijkheidsuitzondering vallen niet onder deze definitie en maken geen deel uit van dit onderzoek.

Commerciële abonnementsdiensten

In dit onderzoek wordt de term commerciële abonnementsdiensten gebruikt voor platforms als Storytel, Kobo Plus en Spotify waar gebruikers tegen betaling van een vast bedrag per maand toegang krijgen tot een collectie e-luisterboeken. Het gebruik vindt plaats via streaming of tijdelijk downloaden binnen de app. In tegenstelling tot de online Bibliotheek is er hierbij geen sprake van uitleening, maar van doorlopend gebruik binnen een betaald abonnement.

Samenvatting

Auteurs hebben beperkt zicht op waar hun e-luisterboeken worden aangeboden, gebruikt en vergoed

De markt voor e-luisterboeken bestaat uit twee routes: uitlending via de online Bibliotheek en gebruik via commerciële abonnementsdiensten zoals Storytel, Kobo Plus en Spotify. De online Bibliotheek is een afgebakend kanaal: in 2025 werden daar ongeveer 2,9 miljoen luisterboeken geleend en bevatte de collectie bijna 17.000 luisterboeken, zo blijkt uit cijfers van de KB³. Commerciële abonnementsdiensten vormen daarnaast een breder en minder eenduidig afgebakend aanbod; in dit onderzoek geeft 84% van de respondenten aan dat één of meer van hun e-luisterboektitels op commerciële abonnementsdiensten staan.

De resultaten laten zien dat auteurs bij beide routes niet altijd voldoende inzicht hebben in het aanbod, de afspraken en de vergoedingen. Voor de online Bibliotheek lijken respondenten relatief meer zicht te hebben op waar hun titels beschikbaar zijn en welke vergoeding zij ontvangen, al bestaat ook daar onduidelijkheid over de exacte opbouw van inkomsten. Bij commerciële abonnementsdiensten is dit inzicht beperkter: veel respondenten kunnen niet goed achterhalen op welke platforms hun titels beschikbaar zijn, hoe vergoedingen per platform zijn opgebouwd en welke afspraken daaraan ten grondslag liggen.

De hoofdconclusie is dat het gebrek aan transparantie het centrale probleem vormt. Royalty-overzichten bieden vaak onvoldoende specificatie naar platform of type gebruik, waardoor inkomsten moeilijk te herleiden zijn. Dit speelt bij zowel de online Bibliotheek als commerciële abonnementsdiensten, maar komt bij commerciële abonnementsdiensten sterker naar voren doordat inkomsten regelmatig worden samengevoegd onder brede categorieën zoals 'streaming', 'audio' of 'abonnement luisterboeken'.

Kort samengevat:

- e-luisterboeken worden breed aangeboden, vooral via commerciële abonnementsdiensten;
- auteurs hebben lang niet altijd zicht op waar hun werk beschikbaar is;
- afspraken over vergoeding ontbreken vaak of zijn niet duidelijk;
- ontvangen vergoedingen zijn vaak laag en moeilijk te herleiden;
- gebrek aan specificatie in royalty-overzichten maakt controle voor auteurs lastig.

³ Bron: <https://www.bibliotheeknetwerk.nl/nieuws/ook-in-2025-groei-voor-de-online-bibliotheek-de-camino-meest-geleende-e-book>

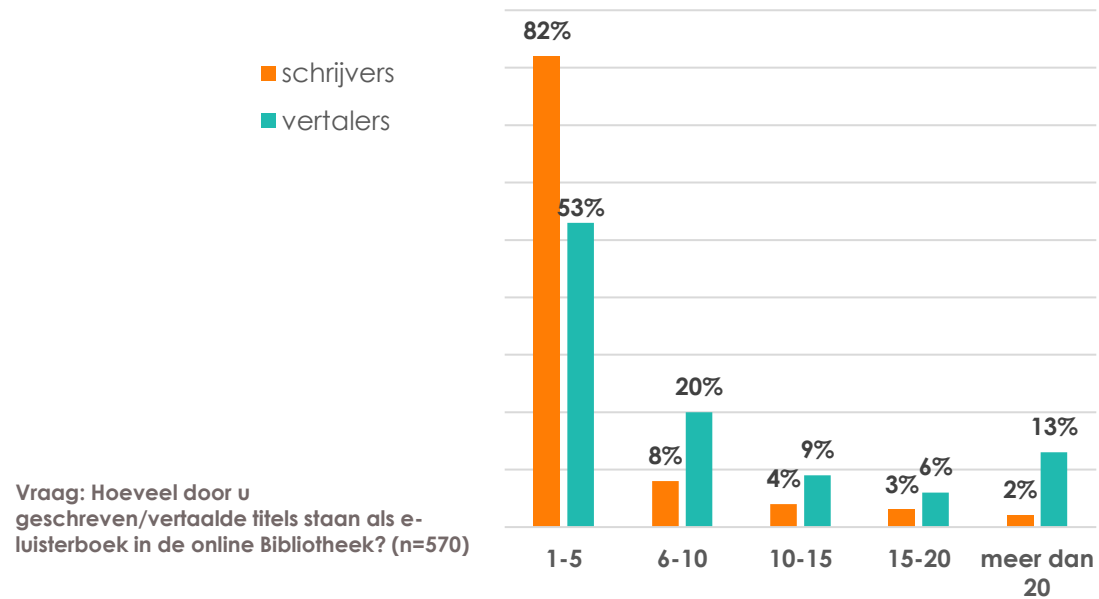
Uitlenen via de online Bibliotheek

Achtergrond

Weten auteurs dat hun titels worden aangeboden via de online Bibliotheek?

Respondenten is gevraagd of hun titels als e-luisterboek via de online Bibliotheek worden aangeboden. 82% van de schrijvers en 92% van de vertalers geven aan dat de online Bibliotheek door hen geschreven of vertaalde e-luisterboeken aanbiedt. Op de vraag hoeveel e-luisterboeken worden aangeboden, geven de meeste respondenten aan dat dit vijf of minder betreft. Van de vertalers staan wat meer titels als e-luisterboek op de online Bibliotheek, dan van de schrijvers. Het gemiddeld aantal titels van schrijvers is 4,8 en van vertalers 9,7.

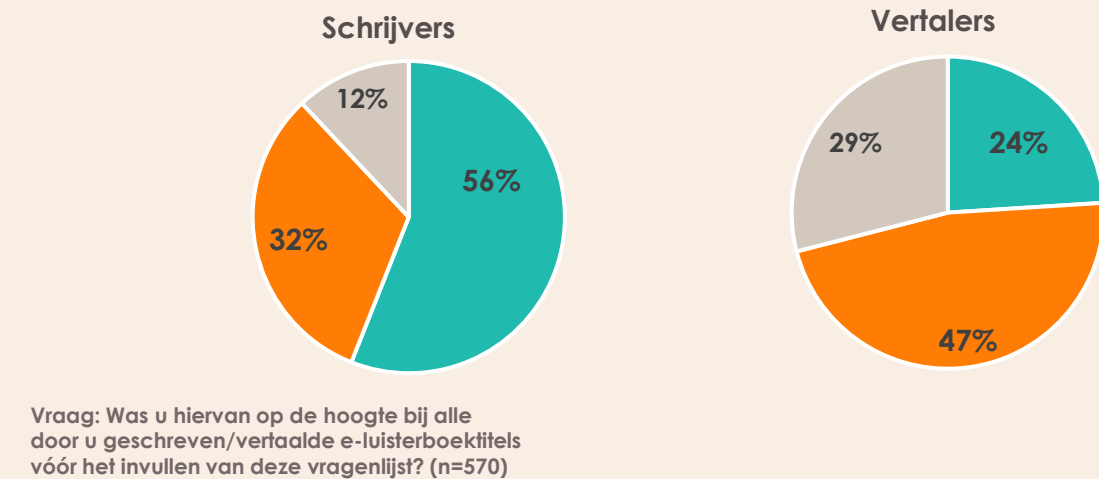
Aantal titels als e-luisterboek aangeboden via de online Bibliotheek

Van de respondenten geeft 36% aan dat zij niet op de hoogte waren van het feit dat hun titels als e-luisterboek via de online Bibliotheek worden aangeboden. Bij vertalers is dit aandeel nog groter: bijna de helft (47%) wist dit niet voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst tegenover een derde van de schrijvers (32%).

Op de hoogte dat titels als e-luisterboek aangeboden worden via de online Bibliotheek?

- Ja, was op de hoogte
- Nee, was niet op de hoogte
- Gedeeltelijk, niet voor alle titels

Afspraken

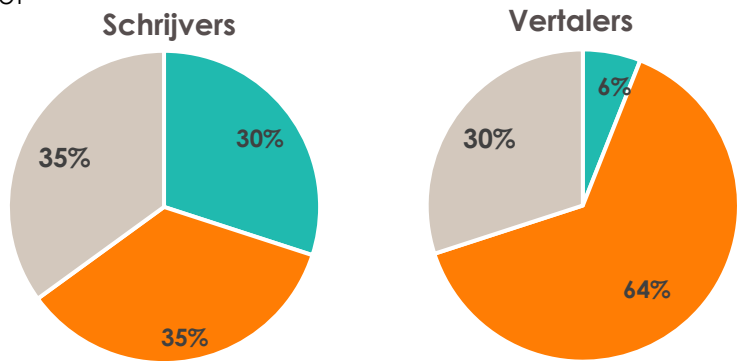
Zijn er afspraken gemaakt met de uitgever?

Een derde van de schrijvers (35%) en twee derde van de vertalers (64%) hebben geen afspraken gemaakt met hun uitgever over het aanbod via de online Bibliotheek. Van de vertalers heeft slechts 6% afspraken gemaakt.

Van de schrijvers en vertalers die vooraf wisten dat hun e-luisterboektitels via de online Bibliotheek worden aangeboden, heeft 41% afspraken gemaakt.

Afspraken gemaakt met uitgever over uitleningen via online Bibliotheek

- Ja, afspraken gemaakt
- Nee, geen afspraken
- Dat weet ik niet

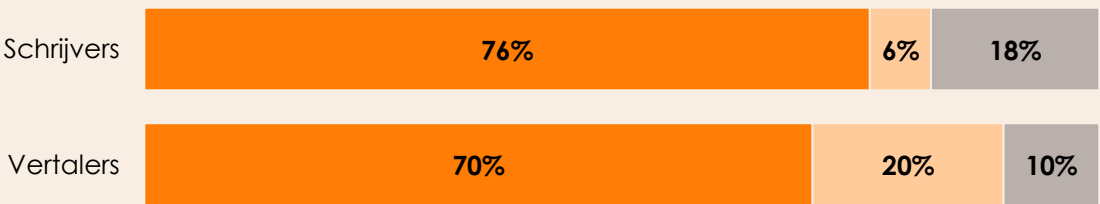
Vraag: Heeft u afspraken gemaakt met uw uitgever over (een vergoeding voor) uitleningen van e-luisterboeken via de online Bibliotheek? (n=570)

Wanneer u meerdere uitgevers heeft, beantwoord de vraag dan over de uitgever waarbij de meeste van de door u geschreven/vertaalde titels zijn uitgegeven.

Driekwart van de schrijvers (76%) die afspraken hebben gemaakt over het uitlenen van e-luisterboeken via de online Bibliotheek, deed dit voorafgaand aan het aanbieden. Bij de vertalers ligt dat aandeel op 70%.

Moment van afspraak

- Voorafgaand aan het digitaal uitlenen van mijn titel(s)
- Achteraf, toen mijn titel(s) al digitaal werd(en) uitgeleend
- Dat weet ik niet meer

Vraag: Wanneer zijn deze afspraken gemaakt? (n=134)

Als dat per titel verschilt, kies dan s.v.p. de situatie die het vaakst voorkwam. Het gaat om de titels die als e-luisterboek in de online Bibliotheek staan.

Vergoedingen online Bibliotheek (1)

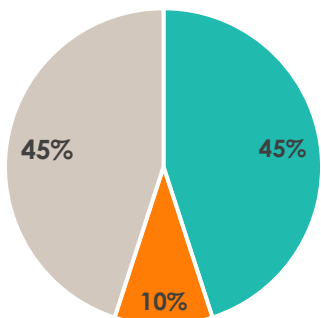
Wat levert het uitlenen van e-luisterboeken via de online Bibliotheek op voor de auteurs?

Van alle respondenten geeft 54% aan dat zij over 2024 geen vergoeding hebben ontvangen via de uitgever voor de digitale uitleeningen via de online Bibliotheek, terwijl er wel e-luisterboeken beschikbaar waren in de online Bibliotheek in 2024. Uitgesplitst naar schrijvers en vertalers ligt dit aandeel op respectievelijk 45% van de schrijvers en 78% van de vertalers die geen vergoeding hebben ontvangen voor de digitale uitleeningen van hun e-luisterboektitels via de online Bibliotheek.

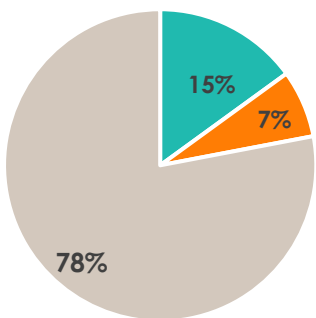
Vergoeding ontvangen voor uitleeningen via online Bibliotheek?

- Ja
- Nee, maar mijn e-luisterboeken zijn ook pas vanaf 2025 beschikbaar via de online Bibliotheek
- Nee, en mijn e-luisterboeken waren in 2024 al wel beschikbaar via de online Bibliotheek

Schrijvers

Vertalers

Vraag: Heeft u over 2024 een vergoeding via de uitgever ontvangen voor de digitale uitleeningen van de door u geschreven/vertaalde e-luisterboektitels via de online Bibliotheek? (n=570)
Het gaat om de vergoeding voor de digitale uitleeningen van e-luisterboektitels via de online Bibliotheek.

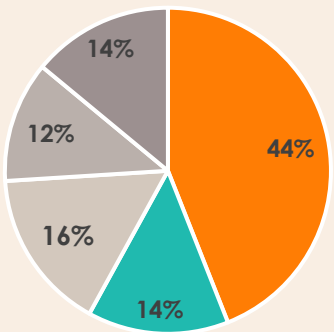
De volgende vraag betrof de hoogte van de vergoeding voor het uitlenen van e-luisterboeken via de online Bibliotheek.

Bij onderstaande figuur met de bedragen maken we de kanttekening dat sommige respondenten aangeven dat dit een grove inschatting is en onduidelijk is of dit bedrag alleen betrekking heeft op de vergoeding voor de uitleening via de online Bibliotheek.

Bedrag ontvangen voor uitleeningen via online Bibliotheek

Alle auteurs (schrijvers en vertalers)

- minder dan 25 euro
- 25-50 euro
- 50-100 euro
- 100-250 euro
- meer dan 250 euro

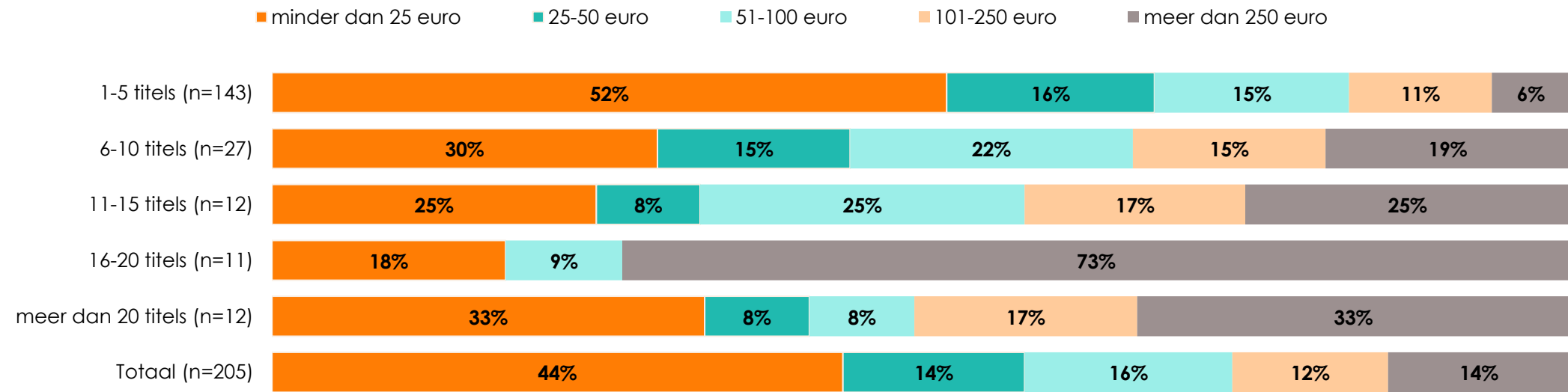
Vraag: Hoeveel bedroeg deze vergoeding voor digitale uitleeningen van de door u geschreven/vertaalde e-luisterboektitels in totaal over 2024? (n=205)

Vergoedingen online Bibliotheek (2)

Wat levert het uitlenen van e-luisterboeken via de online Bibliotheek op voor de auteurs?

In onderstaande grafiek is het bedrag van de vergoeding voor uitlening van e-luisterboektitels afgezet tegen het aantal via de online Bibliotheek aangeboden titels. Oftewel, 143 respondenten hebben aangegeven dat 1 tot 5 van hun titels worden aangeboden via de online Bibliotheek, waarvan 52% aangeeft dat zij minder dan 25 euro voor deze uitleeningen ontvingen in 2024.

Aantal aangeboden titels online Bibliotheek x bedrag ontvangen voor uitleeningen via online Bibliotheek

Vraag: Hoeveel bedroeg deze vergoeding voor digitale uitleeningen van de door u geschreven/vertaalde e-luisterboektitels in totaal over 2024? (n=205)

Toelichting bedrag vergoeding voor uitleningen via online Bibliotheek

Respondenten is gevraagd of zij hun antwoord over het bedrag dat zij als vergoeding voor de digitale uitleningen via de online Bibliotheek wilden toelichten. Van de 205 respondenten die een vergoeding hebben ontvangen, heeft ongeveer de helft (n=105) dit toegelicht.

Samenvatting toelichting op bedrag voor uitleningen online Bibliotheek

Veel respondenten geven aan niet te kunnen achterhalen welk deel van hun vergoeding specifiek ziet op uitleningen via de online Bibliotheek. Dit komt onder andere doordat de royalty-overzichten niet altijd onderscheid maken tussen vergoedingen voor het uitlenen via de online Bibliotheek en het gebruik via commerciële abonnementsdiensten. Daarnaast geven sommige respondenten aan dat de overzichten niet eenduidig te interpreteren zijn doordat termen als 'e-lending', 'e-abonnement', 'audio' op de aangeleverde overzichten door elkaar worden gebruikt, zonder duidelijke specificatie. Een aantal respondenten geeft aan de bedragen helemaal niet te kunnen terugvinden.

Tot slot wordt in de toelichting vaak iets over de lage bedragen gezegd.

Vraag: Hieronder kunt u uw antwoord eventueel toelichten. (n=105) Bij de vraag

Hoeveel bedroeg deze vergoeding voor digitale uitleningen van de door u geschreven/vertaalde e-luisterboektitels in totaal over 2024?

Het gaat om de vergoeding voor de digitale uitleningen van e-luisterboektitels via de online Bibliotheek.

Enkele citaten

"Afspraken zijn zeer onduidelijk en ik moet varen op wat de uitgever betaalt."

"Er staat geen specificatie bij."

"Het staat niet apart vermeld voor de bibliotheek. Er staat alleen platforms in het algemeen."

"Er wordt niet gespecificeerd hoe het luisterboek is geluisterd, dus ik weet niet of dat via de bibliotheek is of via bijvoorbeeld Storytel."

"Dit bedrag staat bij 'e-abonnement/e-subscription', maar welk abonnement het is weet ik niet."

"Deze posten staan op mijn afrekening als 'uitlening', maar ik kan die niet één op één herleiden naar de online Bibliotheek."

"Ik kan dat niet goed terugzien. Er staat een post voor Audio, maar ik weet niet of dat via online Bibliotheek is geweest, of verkoop, of via andere diensten."

"Voor 23 gedownloade boeken bij de online Bibliotheek kreeg ik 4,14. Ongelofelijk."

"Het is een schijntje, een piepklein onderdeel van mijn royalty's."

"Dat is wel heel weinig."

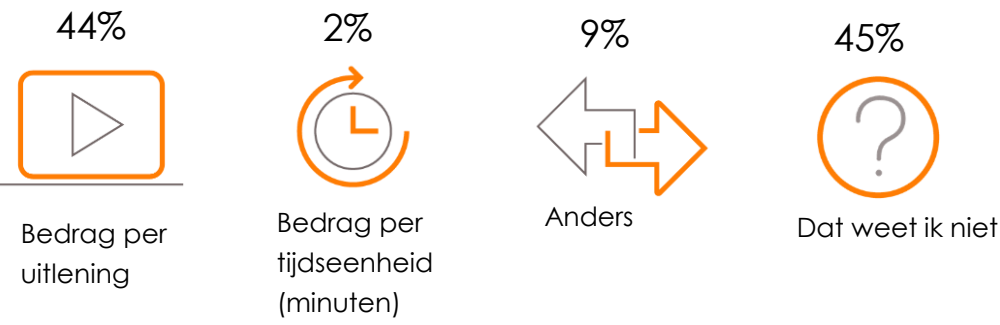
Basering vergoeding uitleningen online Bibliotheek

Waar is de vergoeding voor de uitleningen van de online Bibliotheek voor e-luisterboeken op gebaseerd?

Op de vraag waar de vergoeding voor uitleningen via de online Bibliotheek op zijn gebaseerd, geeft 44% aan dat het om een bedrag per uitlening gaat. Bij slechts 2% is de vergoeding gebaseerd op een bedrag per tijdseenheid.

Bijna de helft van de respondenten (45%) vult op deze vraag 'Dat weet ik niet' in. Door 19 respondenten wordt een ander antwoord gegeven: bijvoorbeeld dat het een bedrag is voor alle uitleningen samen of dat het een variabel bedrag is per uitlening of dat de afrekening niet goed te volgen is.

Basering vergoeding over uitleningen via online Bibliotheek

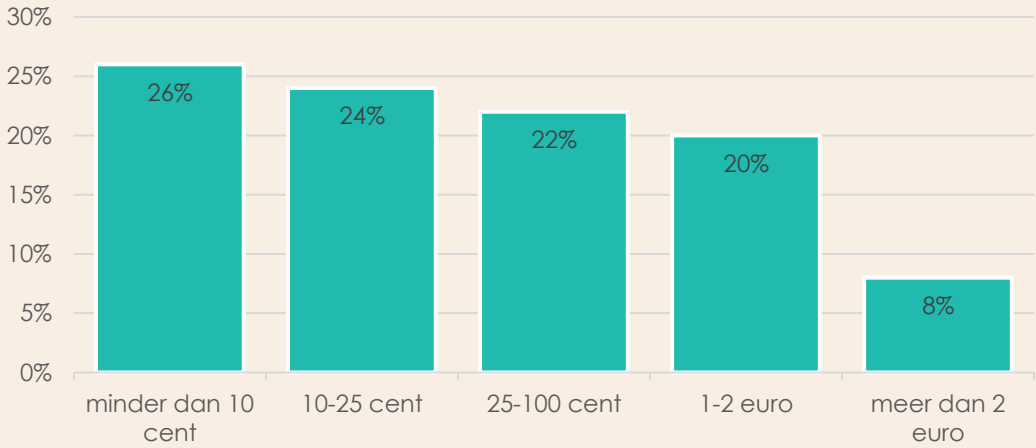

Vraag: Waar is deze vergoeding op gebaseerd? (n=206)

Slechts twee respondenten gaven aan een vergoeding per tijdseenheid (minuten) te hebben ontvangen, maar zij wisten niet wat het bedrag per minuut was.

Gemiddeld bedroeg de vergoeding per uitlening 0,39 euro, dit is exclusief zes uitbijters⁴. Van de 92 respondenten die een bedrag per uitgeleende titel hebben genoemd, heeft meer dan de helft dat toegelicht.

Bedrag per uitgeleende titel (alle respondenten samen)

Vraag: Wat is de vergoeding per uitlening van door u geschreven/vertaalde titel(s)? (n=92)
S.v.p. exacte bedrag invullen. Het gaat om digitale uitleningen van e-luisterboektitels via de online Bibliotheek.

⁴ Gemiddelde van 86 respondenten, exclusief 6 uitbijters die meer dan 10 euro per uitlening hadden ingevuld.

Toelichting bedrag per uitgeleende titel online Bibliotheek

Van de 92 respondenten die een bedrag per uitgeleende titel hebben genoemd, heeft meer dan de helft (n=55) dat toegelicht.

Samenvatting toelichting op bedrag per uitgeleende titel online Bibliotheek

Veel respondenten geven aan dat ze niet weten wat de vergoeding per titel is, dat dit niet gespecificeerd staat op hun overzichten, of dat het per titel verschilt zonder duidelijke verklaring. Verschillende respondenten uiten expliciet hun onvrede ('belachelijk weinig', 'dit slaat alles'). Vooral de zeer lage bedragen van €0,01-0,06 per uitlening worden als problematisch ervaren.

Meerdere respondenten noemen €1,00 als 'verkoop prijs' of grondslag waarover een royaltyperscentage wordt berekend.

Vraag: Hieronder kunt u uw antwoord eventueel toelichten. (n=55)

Bij de vraag Wat is de vergoeding per uitlening van door u geschreven/vertaalde titel(s)?

Enkele citaten

"Niet gespecificeerd."

"Dat staat er niet bij, dus ik vraag me nu af of ik een uitkering per uitlening kreeg."

"Er staat bij '25%', al weet ik niet goed waarvan..."

"Er staat niet bij vermeld of het om minuten of titels gaat."

"Voor beide boeken geldt 1 euro als 'verkoop prijs', maar de royaltyperscentages verschillen per boek: 15% en 25%."

"Ik krijg per boek een ander perscentage van de verkoop prijs."

"Het verschilt zo te zien per titel."

"Afhankelijk van de dikte van het boek en de dienst."

"Wauw, ik wist dat het erg was, maar dit slaat alles. Ik krijg 83 cent voor 66 uitleningen."

"Belachelijk weinig."

"Varieert tussen 0,035 en 0,037 per uitlening."

"0,06 cent."

Vraag: Hieronder kunt u uw antwoord eventueel toelichten. (n=55)

Bij de vraag Wat is de vergoeding per uitlening van door u geschreven/vertaalde titel(s)?

A close-up photograph of a person's hands holding a dark-colored smartphone. The person is wearing a light-colored, possibly grey, t-shirt. The background is blurred. Overlaid on the left side of the image is the text 'Aanbod via commerciële abonnementsdiensten' in a white serif font.

Aanbod via commerciële abonnementsdiensten

Achtergrond

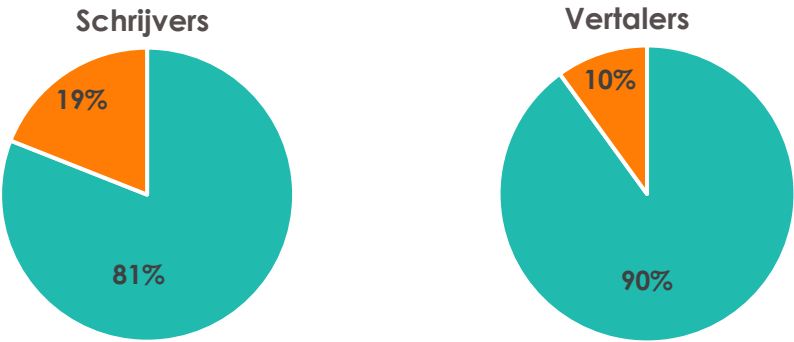
Op welke commerciële abonnementsdiensten worden titels als e-luisterboek aangeboden?

Respondenten is gevraagd bij welke commerciële abonnementsdiensten hun titels als e-luisterboek worden aangeboden.

Van 84% van de respondenten staan e-luisterboektitels op een of meerdere commerciële abonnementsdiensten. Dit percentage is hoger bij vertalers (90%) dan bij schrijvers (81%)

Titels als e-luisterboek op commerciële abonnementsdiensten

■ Bij een of meerdere ■ Geen enkele streamingsdienst

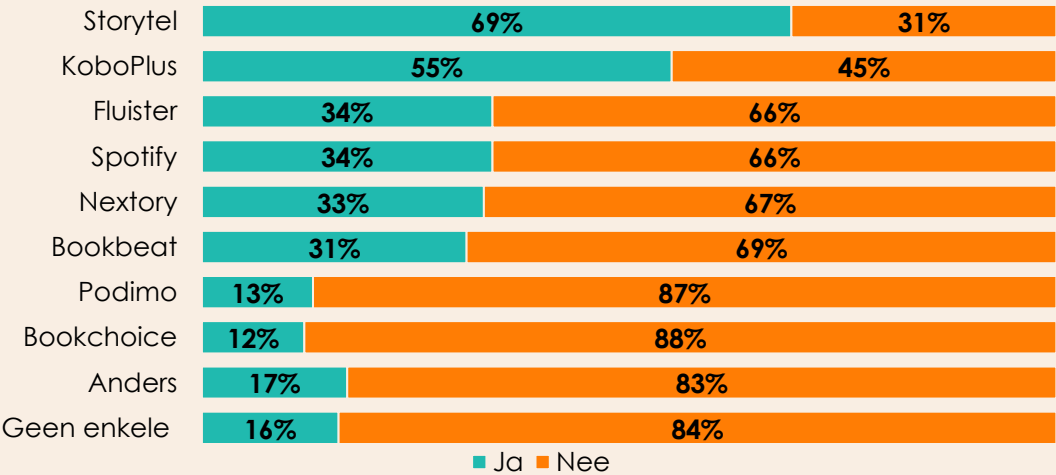
Vraag: Zou u hieronder willen aangeven bij welke streamingdienst(en) uw e-luisterboektitels beschikbaar zijn? Als geen van de door u geschreven/vertaalde titels als e-luisterboek wordt aangeboden, kunt u dat ook aangeven. (n=677)

Van alle respondenten heeft 69% titels staan op Storytel. Van ruim de helft van de ondervraagde respondenten staan titels op Kobo Plus (55%).

Bij ‘Anders’ noemt men abusievelijk platforms die niet onder commerciële abonnementsdiensten vallen zoals Passend Lezen en Klaslezen.

NB. Bij sommige commerciële abonnementsdiensten was het zonder abonnement of inlogcode niet mogelijk om na te gaan of titels als e-luisterboek worden aangeboden.. Daarnaast was het voor een aantal auteurs met veel titels op hun naam onmogelijk om op elke commerciële abonnementsdienst naar elke titel te zoeken.

Op welke commerciële abonnementsdiensten worden titels aangeboden?

Vraag: Zou u hieronder willen aangeven bij welke streamingdienst(en) uw e-luisterboektitels beschikbaar zijn? Als geen van de door u geschreven/vertaalde titels als e-luisterboek wordt aangeboden, kunt u dat ook aangeven. (n=677)

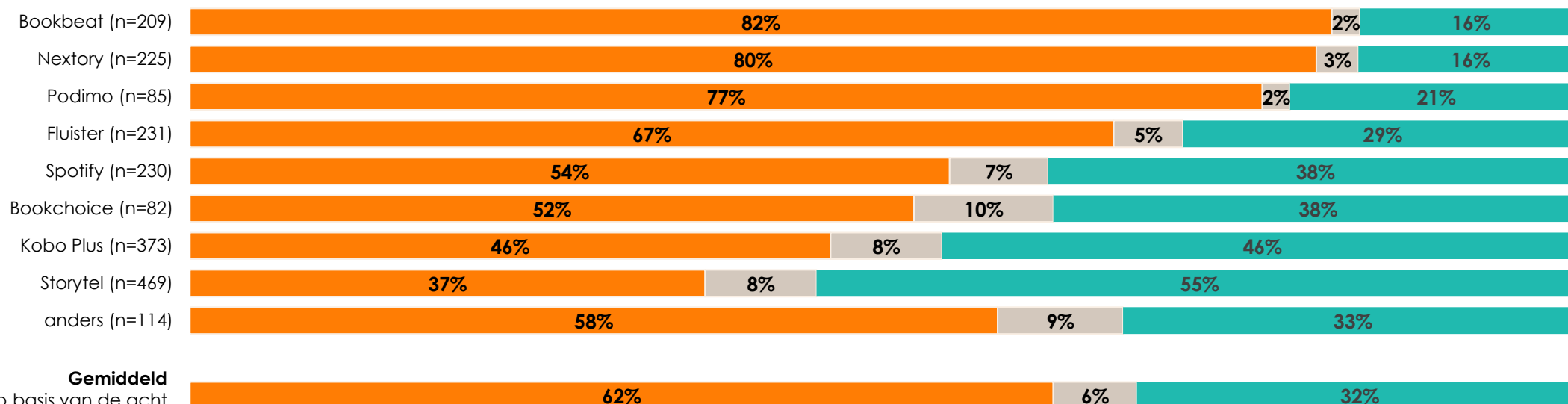
Auteurs geïnformeerd?

Weten auteurs dat hun titels worden aangeboden via de commerciële abonnementsdiensten?

Een grote groep respondenten is er niet van op de hoogte dat hun titels als e-luisterboek op verschillende abonnementsdiensten worden aangeboden. Ongeveer de helft van de respondenten was er van op de hoogte dat hun e-luisterboek werd aangeboden op Storytel en Kobo Plus. Gemiddeld wist 62% van de respondenten niet dat hun titels als e-luisterboek werden aangeboden.

Op de hoogte dat titels als e-luisterboek beschikbaar zijn op commerciële abonnementsdienst?

■ Nee ■ Gedeeltelijk, niet voor alle titels ■ Ja

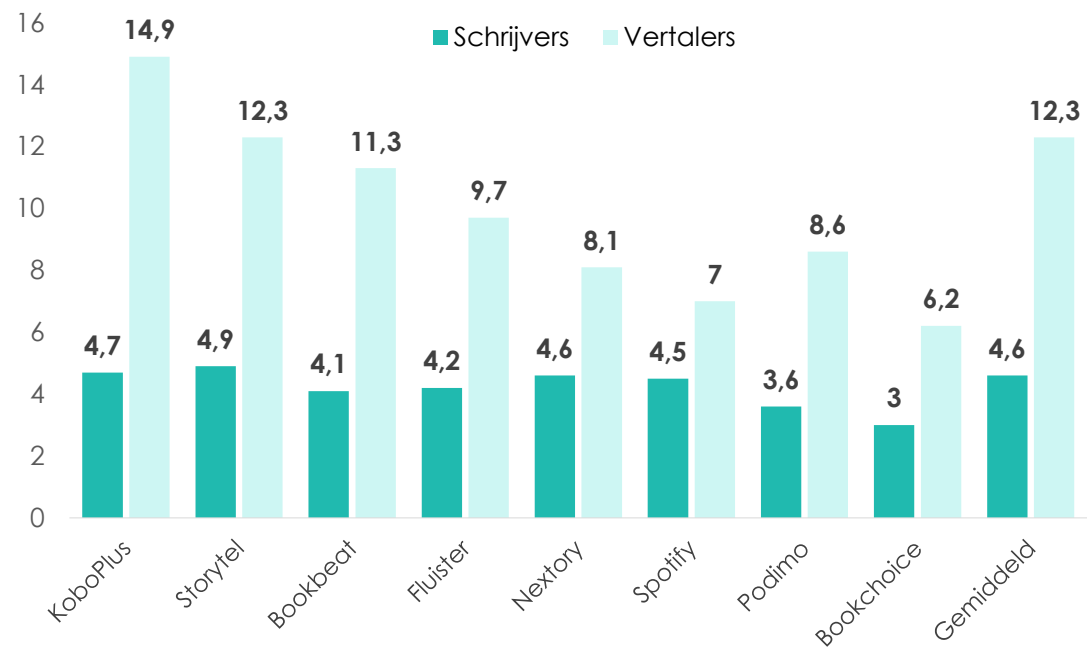
Vraag: Was u er vóór het invullen van deze vragenlijst van op de hoogte dat door u geschreven/vertaalde e-luisterboektitels werden aangeboden via <commerciële abonnementsdienst> (n=567)

Aantal titels

Hoeveel titels worden als e-luisterboek aangeboden via de commerciële abonnementsdiensten?

Het gemiddeld aantal titels per commerciële abonnementsdienst is 6,9 titels. Bij de vertalers ligt het gemiddeld aantal titels hoger dan bij de schrijvers, met respectievelijk 12,3 en 4,6 titels.

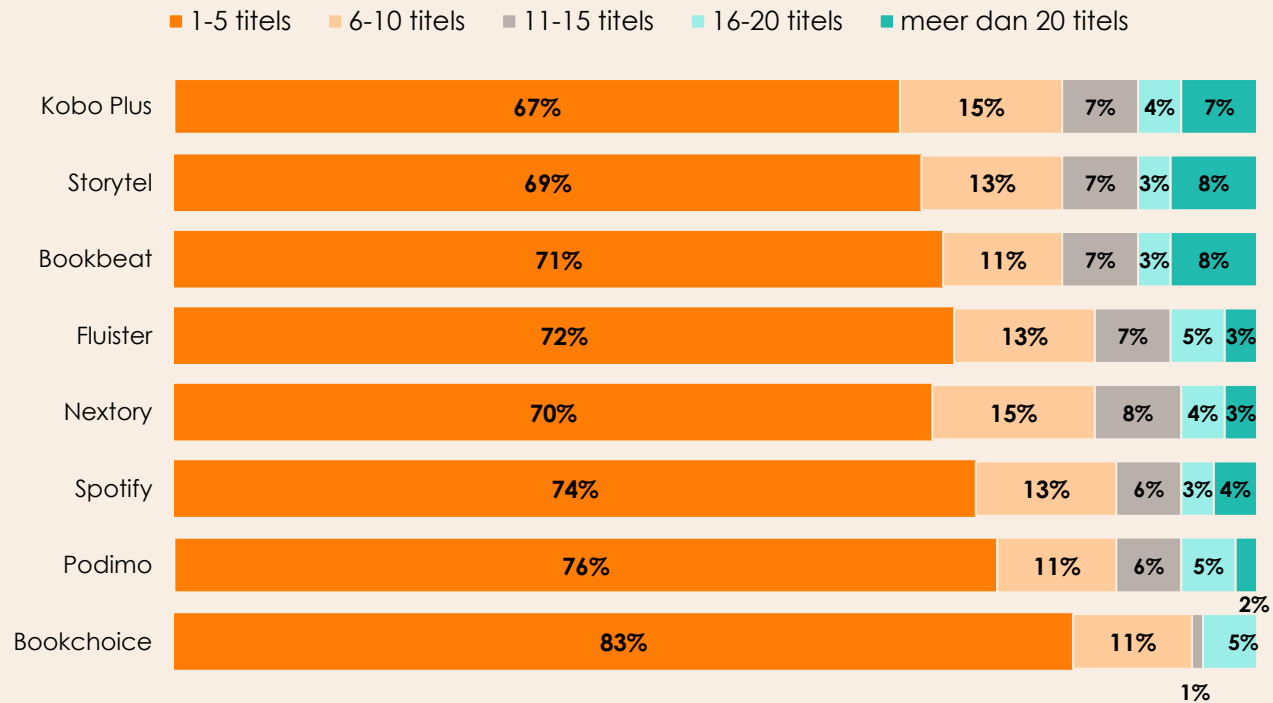
Gemiddeld aantal titels per commerciële abonnementsdienst

Vraag: Hoeveel door u geschreven/vertaalde titels staan als e-luisterboek in <commerciële abonnementsdienst>? (n=567)

Van de meeste respondenten staan er vijf of minder titels op de commerciële abonnementsdiensten.

Aantal titels per commerciële abonnementsdienst

Vraag: Hoeveel door u geschreven/vertaalde titels staan als e-luisterboek in <commerciële abonnementsdienst>? (n=567)

Afspraken

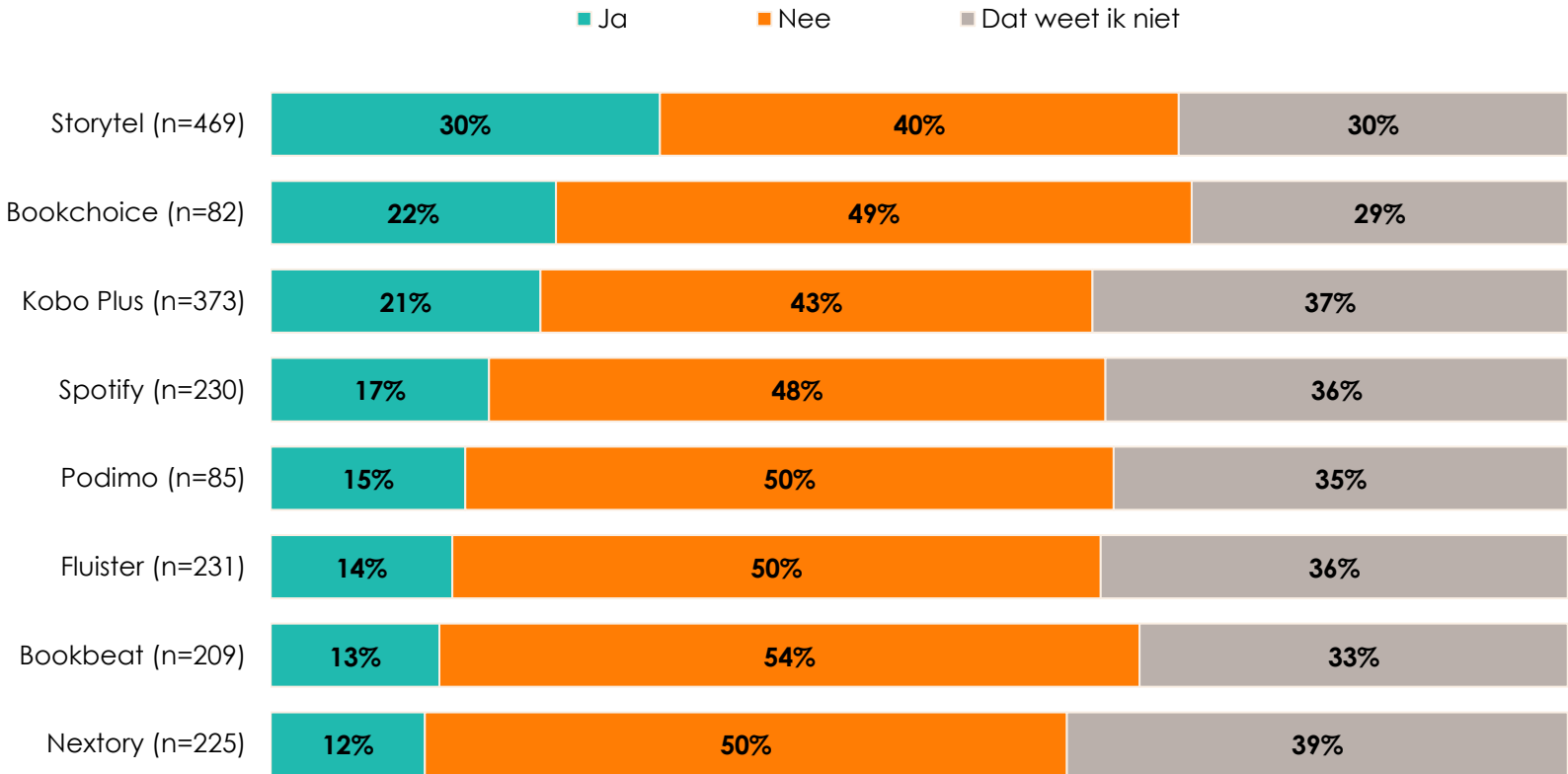
Zijn er afspraken gemaakt met de uitgever?

De meeste respondenten hebben geen afspraken gemaakt met hun uitgever of weten niet of zij afspraken hebben gemaakt over vergoedingen voor het opnemen van hun e-luisterboektitels via commerciële abonnementsdiensten.

Over vergoedingen voor het opnemen via Storytel lijken iets meer respondenten afspraken te hebben gemaakt met hun uitgever, maar ook daar is dat amper een derde (30%).

Gemiddeld (over alle diensten en respondenten heen) geeft 35% het antwoord 'Dat weet ik niet'. Dit antwoord is niet toegelicht.

Afspraken gemaakt met uitgever over vergoedingen voor het opnemen via commerciële abonnementsdiensten?

Vraag: Heeft u afspraken gemaakt met uw uitgever over (een vergoeding voor) het opnemen van door u geschreven/vertaalde titel(s) in <commerciële abonnementsdienst>?

Moment van afspraak

Per abonnementsdienst is gevraagd wanneer de afspraken over het opnemen van de e-luisterboektitels zijn gemaakt. Van alle respondenten heeft 19% afspraken gemaakt over een vergoeding voor het opnemen van door hen geschreven of vertaalde titels in commerciële abonnementsdiensten. De meeste respondenten geven aan van tevoren afspraken te hebben gemaakt over het opnemen van de titels.

Afspraken gemaakt?

Ja **19%**
Nee **46%**
Weet niet **35%**

Wanneer?

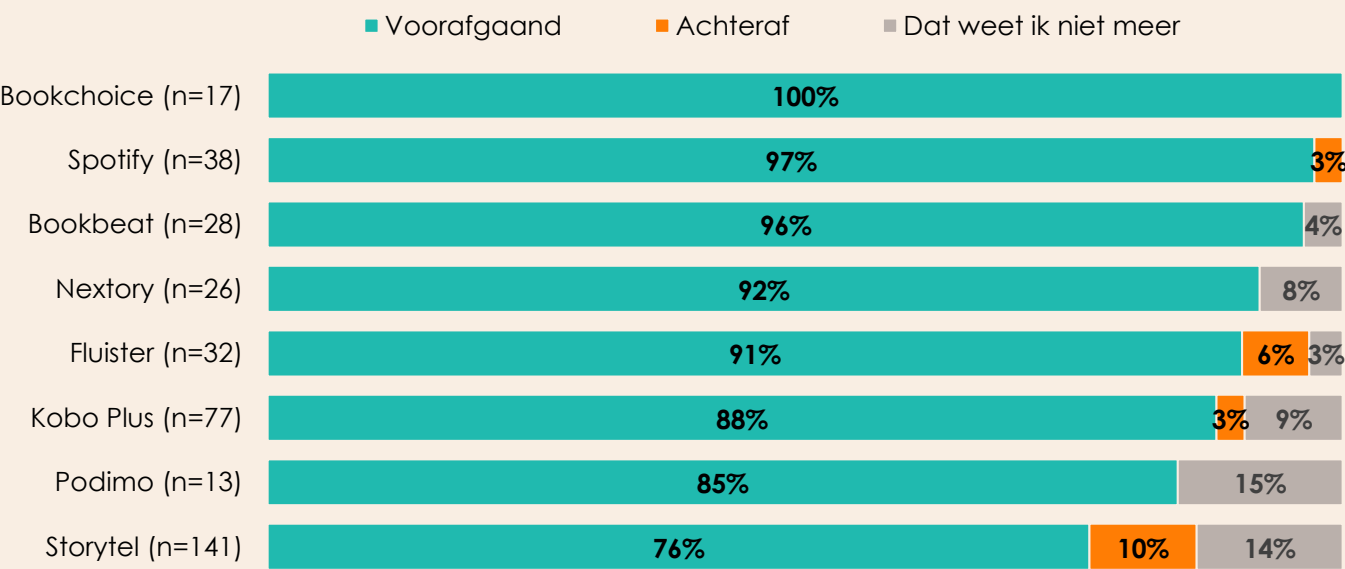
Voorafgaand **87%**
Achteraf **5%**
Weet niet **8%**

	Schrijver	Vertaler
Afspraken gemaakt?		
Ja	26,5%	2,6%
Nee	34,7%	73,0%
Dat weet ik niet meer	38,8%	24,4%
Wanneer		
Voorafgaand	86,4%	87,5%
Achteraf	5,1%	6,2%
Dat weet ik niet meer	8,5%	6,3%

Van de respondenten die afspraken hebben gemaakt over het opnemen van e-luisterboeken, gebeurde dit veelal vooraf.

141 respondenten hebben afspraken gemaakt met hun uitgever over Storytel, en dit vond bij driekwart van de auteurs van tevoren plaats. Over het opnemen van de titels op Kobo Plus hebben 77 respondenten afspraken gemaakt en ook dat vond in veruit de meeste gevallen voorafgaand plaats.

Moment van afspraak

Vraag: Wanneer zijn deze afspraken gemaakt over (een vergoeding voor) het opnemen van door u geschreven/vertaalde titel(s) in <commerciële abonnementsdienst>?

Vergoedingen

Ontvangt men een vergoeding voor het aanbieden van e-luisterboeken via de commerciële abonnementsdiensten?

Per commerciële abonnementsdienst is gevraagd of respondenten een vergoeding hebben ontvangen voor de e-luisterboektitels.

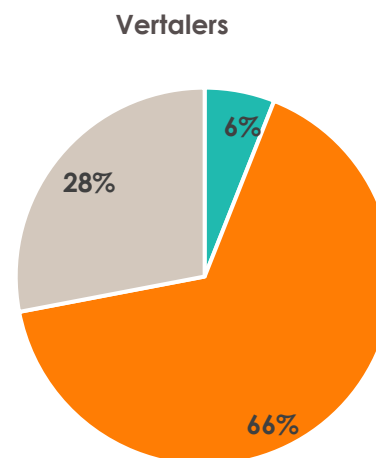
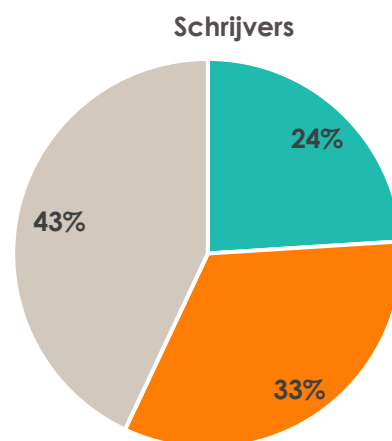
Van de respondenten geeft 42% aan dat zij geen vergoeding ontvingen via de uitgever voor het aanbieden via commerciële abonnementsdiensten. Uitgesplitst naar schrijvers en vertalers ligt dat percentage bij de schrijvers op 33% en bij de vertalers op 65%.

Vergoeding ontvangen voor het aanbieden via commerciële abonnementsdiensten?

■ Ja, vergoeding ontvangen

■ Nee, geen vergoeding ontvangen

■ Dat weet ik niet

Vraag: Heeft u over 2024 een vergoeding via de uitgever ontvangen voor de digitale uitleningen van de door u geschreven/vertaalde e-luisterboektitels via <commerciële abonnementsdienst>? Schrijvers n=408, vertalers n=159

Toelichting van respondenten die niet weten of zij een vergoeding ontvangen

Ontvangt men een vergoeding voor het aanbieden van e-luisterboeken via de commerciële abonnementsdiensten?

Een groot aantal respondenten geeft aan niet te weten of er een vergoeding is ontvangen. Aan deze respondenten is gevraagd of ze hun antwoord konden toelichten.

Samenvatting toelichting weet niet of vergoeding ontvangen

De overgrote meerderheid van respondenten geeft aan dat hun royalty-overzichten alleen een totaalbedrag voor 'abonnementen luisterboeken' of 'e-abonnementen' vermelden, zonder uitsplitsing per platform. Als er een percentage op het overzicht van de uitgevers staat, is dat vaak een algemeen percentage voor luisterboek-exploitatie, niet voor specifieke streamingdiensten.

Vraag: Hieronder kunt u uw antwoord eventueel toelichten (indien het antwoord Weet niet was op de vraag Heeft u over 2024 een vergoeding via de uitgever ontvangen voor het aanbieden van de door u geschreven/vertaalde e-luisterboektitels via <commerciële abonnementsdienst>? (n=647 antwoorden, geen unieke respondenten)

Enkele citaten

"Op de royalty-afrekeningen worden geen aanbieders met naam en toenaam genoemd."

"Er staat slechts op de Royalty statements: 'Luisterboeken abonnement'. Er staat geen streamingdienst gespecificeerd."

"Ik krijg een vergoeding voor luisterboeken, maar er wordt geen onderverdeling gemaakt per luisterplatform."

"Me nooit gerealiseerd dat mijn vertalingen ook door streamingsdiensten worden uitgegeven."

"Ik kom er nu, door jullie onderzoek, pas achter hoeveel aanbieders er bestaan en hoeveel mijn boek daadwerkelijk aanbieden. Ik schrik daar eerlijk gezegd van."

"Dit soort informatie staat niet in het royalty statement, Bookbeat was mij zelfs totaal onbekend."

"Mijn vertalingen zijn van voor 2013. Mijn contracten voorzagen niet in e-books of streaming. Aanpassingen zijn nooit besproken."

Vergoedingen commerciële abonnementsdiensten

Wat levert het aanbieden van e-luisterboeken via de commerciële abonnementsdiensten op voor de auteurs?

Per commerciële abonnementsdienst is gevraagd naar het ontvangen bedrag voor de op de betreffende diensten aangeboden e-luisterboektitels. Twee derde van de respondenten die een bedrag noemden gaven daar een toelichting bij. Regelmatig betrof de toelichting een kanttekening bij het bedrag. Zij gaven bijvoorbeeld aan dat het genoemde bedrag voor alle commerciële abonnementsdiensten samen gold.

Een betrouwbare schatting van het bedrag dat de respondenten per commerciële abonnementsdienst ontvangt, is om die reden niet te maken. Er is in de vragenlijst niet gevraagd naar het bedrag voor alle commerciële abonnementsdiensten samen. Ook bij de vragen naar het bedrag per titel of per tijdseenheid wordt door de meeste respondenten in de toelichting aangegeven dat men deze niet goed kan beantwoorden. Er wordt meestal aangegeven dat het bedrag dat ingevuld is bij de ene dienst het bedrag is voor alle commerciële abonnementsdiensten samen, of dat men aangeeft maar een willekeurig bedrag te hebben genoemd of dat men het echt niet weet. Om die reden worden in dit rapport geen bedragen per commerciële abonnementsdienst beschreven.

Samenvatting toelichting op bedrag voor gebruik commerciële abonnementsdiensten

Uit de toelichtingen over de vergoeding blijkt dat de meeste auteurs en vertalers geen specifiek bedrag per commerciële abonnementsdienst kunnen noemen. Een deel geeft aan dat hun royalty-overzichten alleen een totaalbedrag voor 'abbonementen luisterboeken' vermelden, zonder uitsplitsing naar afzonderlijke commerciële abonnementsdiensten.

Er wordt vaak genoemd dat de bedragen zeer laag zijn en dat zij daar zelf van schrikken.

Daarnaast vinden veel respondenten het erg veel werk om voor elke commerciële abonnementsdienst het bedrag op te zoeken, of het te berekenen naar het aantal titels dat op de commerciële abonnementsdienst wordt aangeboden.

Vraag: Hoeveel bedroeg deze vergoeding in 2024 in totaal? Het gaat om <commerciële abonnementsdienst>?

Toelichting vergoedingen commerciële abonnementsdiensten

Citaten uit de toelichting op de vergoeding voor het gebruik via commerciële abonnementsdiensten

Enkele citaten

"Dit bedrag is het totaal wat ik kreeg voor alle streamingsdiensten. Er is geen specificatie per streamingsdienst."

"Op mijn royaltystatement wordt niet gespecificeerd tussen de verschillende aanbieders van luisterboeken."

"Echt maar een paar centen, te weinig om op te zoeken. Een nota zei bv 0.36 cent."

"Ik zie 1.583 verkochte exemplaren, maar dat levert mij slechts €1,31 op. Ik word niet goed wijs uit wat er staat."

"Mijn vergoeding per geluisterde titel varieert tussen de 9 en 11 cent."

"Te ingewikkeld om nu uit te zoeken. Ik ontvang €0,05 aan royalty's per streaming/download."

"Echt om te huilen, het kleine bedrag 0.36 wordt niet eens geaccepteerd, dus ik heb het op nul gelaten."

"Bijna niks en het kost heel veel tijd om dit precies uit te zoeken."

"Mijn luisterboeken zijn veel vaker 'geleend' bij Kobo Plus, maar de beheerder is wat mij betreft een van de grootste oplichters."

"Jullie zetten ons wel aan het rekenen :p"

"Het gaat om 25% van €2,59 per geluisterde titel. En niet alleen Storytel, maar alle 'abonnement luisterboeken'."

"Dat bedrag heb ik nu niet paraat."

"Weet ik niet meer precies. Wordt per kwartaal uitbetaald en ik heb niet alle afschriften bewaard. Die 200 euro is een gok."

"Hetzelfde, ik heb niet alles bewaard, dus moet ik gokken."

"Deze 14 euro is het totaal voor ALLE streamingdiensten"

"Ik heb 1 ingevuld omdat ik het niet weet."

"Ik kan het niet goed vinden in Bookbeat. Dus ik zeg wel 'vier' maar alleen omdat ik toch iets moet opschrijven."

"Het is te ingewikkeld om dit helemaal na te kijken."

"Mijn uitgever splitst de royalty-opbrengsten niet op. Ik heb voor het gemak even een marktaandeel van 20% gehanteerd."

"Ik kan alleen het totaalbedrag van alle streamingdiensten samen bekijken."

Vraag: Hoeveel bedroeg deze vergoeding in 2024 in totaal? Het gaat om <commerciële abonnementsdienst>?

Toelichting bedrag per aangeboden titel commerciële abonnementsdiensten

Ook bij de antwoorden op de vraag welk bedrag men ontvangt per titel per commerciële abonnementsdienst werd door meer dan de helft van de respondenten kanttekeningen geplaatst. In dit rapport zijn om die reden alleen een samenvatting van deze toelichting en citaten zijn opgenomen.

NB. Een bedrag per tijdseenheid is vrijwel niet genoemd door respondenten en is in deze rapportage buiten beschouwing gehouden.

Samenvatting toelichting bedrag per titel

De toelichtingen over de vergoeding per titel bevestigen het beeld van grote onduidelijkheid en variatie. Een aanzienlijk deel van de respondenten kan geen exact bedrag noemen omdat hun royalty-overzichten geen uitsplitsing per platform bieden – alle streamingdiensten worden op één hoop gegooid. Veel respondenten verwijzen dan ook naar eerdere antwoorden met 'idem', 'zie Storytel' of 'zie Kobo Plus'.

De betrouwbaarheid van de gerapporteerde cijfers is beperkt. Respondenten geven expliciet aan dat ze moeten gokken of zelf gemiddelden moeten berekenen.

Vraag: Hieronder kunt u uw antwoord eventueel toelichten. Bij de vraag *Wat is de vergoeding per geluisterde titel in <commerciële abonnementsdienst>*.

Enkele citaten

"Weet ik niet meer, maar het zijn een paar dubbeltjes."

"Verschillende bedragen van vier boeken: €0,88, €0,21, €0,01 en €0,04."

"Vergoeding per dienst niet bekend, vergoedingen staan voor alle diensten opgeteld op de afrekening."

"Moeilijk te zeggen omdat alle diensten bij elkaar worden genomen."

"Hetzelfde, ik heb niet alles bewaard, dus moet ik gokken."

"Het exacte aantal beluisterde titels kan ik op mijn royalty-verklaring niet aflezen."

"Is me niet duidelijk. Tussen 0,25 en 0,44."

"Verschilt per boek. Komt misschien ook doordat het meerdere diensten zijn, en verschillende lengtes?"

Conclusies

Conclusies: Auteurs hebben beperkt zicht op waar hun werk wordt aangeboden, wordt gebruikt en wat het oplevert

1. Vergoedingen zijn laag en moeilijk te herleiden

Wanneer er inkomsten zijn, gaat het meestal om relatief kleine bedragen. Door het ontbreken van transparantie is bovendien vaak onduidelijk waar deze inkomsten precies op gebaseerd zijn. Met name bij commerciële abonnementsdiensten is het voor auteurs lastig om te achterhalen van welke aanbieder inkomsten afkomstig zijn, doordat deze vaak niet per platform worden gespecificeerd.

2. Afspraken over e-luisterboeken zijn vaak afwezig of onduidelijk

Een groot deel van de auteurs heeft geen expliciete afspraken gemaakt met uitgevers over e-luisterboeken of weet niet of dergelijke afspraken bestaan. Dit beperkt hun inzicht in rechten en vergoedingen. Dit geldt voor beide typen kanalen, waarbij het voor auteurs vaak onduidelijk is of afspraken verschillen tussen uitlening via de online Bibliotheek en gebruik via commerciële diensten.

3. Gebrek aan transparantie is het centrale probleem

Schrijvers en vertalers hebben beperkt inzicht in waar hun e-luisterboeken worden aangeboden en welke inkomsten zij ontvangen. Royalty-overzichten bieden meestal onvoldoende specificatie per platform of type gebruik. Dit speelt bij zowel de online Bibliotheek als commerciële abonnementsdiensten, maar lijkt sterker aanwezig bij commerciële diensten, waar inkomsten vaker worden samengevoegd en minder uitgesplitst.

4. Inzicht in de markt is ondoorzichtig en beperkt door ontbrekende informatie

Veel antwoorden zijn gebaseerd op inschattingen, doordat de beschikbare informatie over platformgebruik en inkomstenstromen beperkt en onvoldoende gespecificeerd is. Dit onderstreept een structureel gebrek aan controle en inzicht. Dit geldt sterker voor commerciële abonnementsdiensten dan voor de online Bibliotheek. De combinatie van beperkte transparantie, lage vergoedingen en onduidelijke afspraken of ontbrekende afspraken leidt tot frustratie en wantrouwen. De markt wordt ervaren als moeilijk controleerbaar en weinig inzichtelijk. Tegelijkertijd groeit het belang van commerciële abonnementsdiensten binnen de markt, waardoor juist op dat deel – waar het inzicht het kleinst is – behoefte bestaat aan meer transparantie.

Algemene opmerkingen over het onderzoek

De algemene opmerkingen laten vooral zien dat veel respondenten de markt voor e-luisterboeken als ondoorzichtig en moeilijk controleerbaar ervaren. Er is veel frustratie over gebrek aan transparantie in royalty-overzichten, onduidelijkheid over welke platforms titels aanbieden, en het feit dat schrijvers/vertalers vaak zelf moeten achterhalen waar hun titels worden aangeboden. Daarnaast klinkt geregeld door dat de vergoedingen erg laag zijn en dat sommigen vermoeden inkomsten mis te lopen.

Veel respondenten waarderen het onderzoek, omdat het voor hen zelf ook een eyeopener is en omdat zij hopen op betere bescherming, duidelijkere afspraken en een hogere vergoeding.

Enkele citaten

“Ik vind het allemaal totaal niet transparant.”

“De wereld van de luisterboeken vind ik nogal schimmig.”

“Het is een black box en er klopt volgens mij niets van.”

“Het duurt meer dan een uur om deze vragenlijst in te vullen.”

“Dit duurt echt langer dan 10 minuten door het zoeken naar titels op al die verschillende platforms.”

“Ik was me er nooit zo van bewust dat luisterboeken voor zo ontzettend weinig geld over de toonbank gaan.”

“Bij nader inzien een ridicuul en schokkend laag bedrag.”

“Het is erg weinig wat je krijgt.”

“Ik heb het gevoel dat ik geld misgelopen ben.”

“Ik zou dit graag beter en makkelijker inzichtelijk hebben.”

“Wat goed dat dit onderzoek wordt uitgevoerd!”

Vraag: Heeft u nog opmerkingen over dit onderwerp of over deze vragenlijst?

An aerial photograph of a long, curved bridge spanning a body of water at night. The bridge is illuminated with warm yellow lights, and its reflection is visible in the dark water. The surrounding water is dark blue, and some city lights are visible in the distance. The overall mood is serene and modern.

Onderzoeksverantwoording

Punten bij de interpretatie van de resultaten

Resultaten gebaseerd op zelfrapportage

De resultaten geven inzicht in de informatie die aan schrijvers en vertalers wordt aangereikt over het gebruik van hun e-luisterboeken, en in wat zij daaruit kunnen opmaken (en wat niet). Veel respondenten beschikken niet altijd over gegevens van waar hun e-luisterboeken worden aangeboden en hoe inkomsten zijn opgebouwd. Antwoorden zijn daarom regelmatig gebaseerd op eigen inschattingen in plaats van op concrete gegevens met exacte tarieven, aantallen, bedragen, etc. horende bij de online Bibliotheek of commerciële abonnementsdiensten.

Bepaalde transparantie in royalty-overzichten

Respondenten geven aan dat royalty-overzichten zoals aangeboden door uitgever(s) vaak geen uitsplitsing bevatten naar platform of type gebruik. Hierdoor is het moeilijk om inkomsten toe te wijzen aan specifieke kanalen zoals de online Bibliotheek of commerciële abonnementsdiensten.

Bepaalde beschikbaarheid van detailinformatie

Met name bij vragen per commerciële abonnementsdienst blijkt dat respondenten deze vaak niet goed kunnen beantwoorden. Dit komt doordat:

- platforms niet altijd toegankelijk zijn zonder account;
- titels moeilijk vindbaar zijn;
- gegevens ontbreken in de door uitgever(s) aangeleverde administratie.

Kort samengevat

De resultaten geven vooral weer in welke mate auteurs zicht hebben op hun inkomsten en afspraken, en in mindere mate de feitelijke hoogte van deze inkomsten en wat de afspraken inhouden. Het gebrek aan inzicht is een belangrijke uitkomst op zichzelf. Respondenten lijken meer zicht te hebben op het aanbod en de vergoedingen van de online Bibliotheek dan van commerciële abonnementsdiensten, hoewel ook hier onduidelijkheid bestaat over de exacte opbouw van inkomsten.

Onderzoeksverantwoording

Doelgroep

Schrijvers en vertalers die aangesloten zijn bij Stichting Lira en/of lid zijn van de Auteursbond. Bij Stichting Lira gaat het om relaties die een uitkering hebben ontvangen voor Leenrecht Geschriften en/of Leenrecht Luisterboeken (ontvangen in 2024 en 2025) en/of E-lending (ontvangen in 2025). Bij de Auteursbond gaat het om leden uit de sectie Literair, sectie Vertalers, sectie Misdaadauteurs, sectie Jeugdboeken en sectie Journalistiek/non-fictie.

Steekproefbron

Vanuit Lira zijn er 7.428 mensen gevraagd de enquête in te vullen en vanuit de Auteursbond is de uitnodiging naar 1.215 leden gestuurd. Aangezien er enige overlap is, is de schatting dat de vragenlijst naar 8.000 personen is verstuurd.

Dataverzameling

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de vragenlijst. De dataverzameling is uitgevoerd in de periode van 10 maart tot en met 8 april 2026. Er zijn gedurende die periode twee reminders verstuurd.

Vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door Verian in samenspraak met Stichting Lira en de Auteursbond. De vooraf ingeschatte invultijd bedroeg 10 minuten. De werkelijke invultijd bleek echter sterk afhankelijk van het aantal als e-luisterboek aangeboden titels en het aantal abonnementsdiensten waarop de titels beschikbaar zijn.

Overige punten

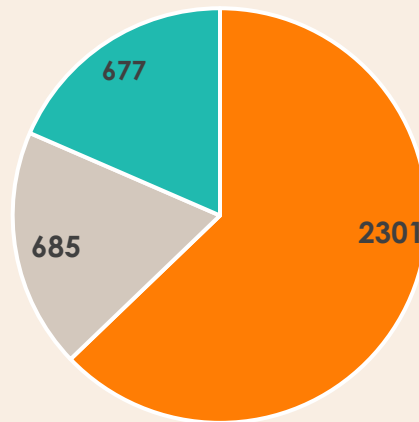
De vragenlijst was volledig anoniem.

Respons

Respons op uitnodiging (aantal personen)

De link naar de vragenlijst is door 3.663 respondenten geopend; 2.301 respondenten zijn wel aan de vragenlijst begonnen, maar hebben de vragenlijst niet afgemaakt (de meerderheid is bij de eerste vraag gestopt). 677 respondenten hebben de vragenlijst helemaal ingevuld.

- Vragenlijst geopend, maar niet volledig ingevuld
- Geen e-luisterboeken aangeboden (screened out)
- Vragenlijst volledig ingevuld

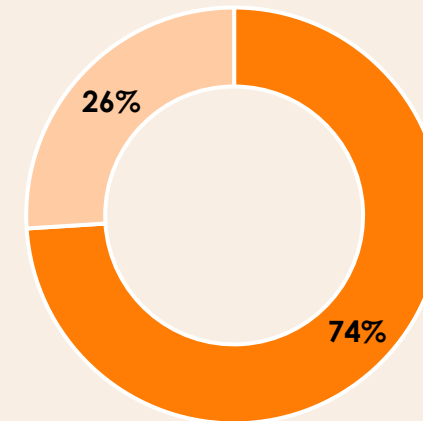

Vraag: Zijn door u geschreven of vertaalde titels als e-luisterboek uitgegeven?

Hoofdberoep

Respondenten is gevraagd wat hun hoofdberoep is. Van hen zijn er 500 schrijver en 177 vertaler.

- Schrijver
- Vertaler

Vraag: U bent:

Bent u zowel schrijver als vertaler, kies hier dan uw hoofdberoep.

- ☐ schrijver
- ☐ vertaler?